Домъ «casă» este un cuvînt general slav provenit din slav. com. домъ[1]. În textele slavo-romîne apare des, atît în documente cît şi în cronici; În primele documente emise de cancelaria Ţării Romîneşti se întîlneşte mai ales cu referire la casa voievodului: хилїада перпиръ ѡт дома господства ми... и приложивъше на всѣко лѣто ѡт дома господскаго «o mie de perperi din casa domniei mele... şi dăruind în fiecare an din casa domnească» (c. 1369—1376, P. P. Panaitescu, *Doc. Ţ.R.*, d. 4, p. 36); и ѡт дома господствами на всѣко лѣто «şi din casa domniei mele în fiecare an» (1392—1408, P. P. Panaitescu, *Doc. Ţ.R.*, d. 18, p. 75).

În documentele privitoare la relaţiile Ţării Romîneşti cu Braşovul cuvîntul are sfera largă de «casă» în general: сирацїї людї... кие ихъ дома плѣнѹете «oamenii săraci... voi le prădaţi casele» (1431—1433, I. Bogdan, *Relaţii*, d. 210, p. 250); да ѡставите ѡнизи сасн ѡт Брашок да иде домом си «să lăsaţi pe acei saşi din Braşov să se ducă la casele lor» (1480—1482, I. Bogdan, *Relaţii*, d. 231, p. 286).

În documentele moldoveneşti домъ apare de preferinţă în formule de întărire de ocine ca o dovadă că ocina aparţine de drept aceluia căruia i se întăreşte, deoarece a avut sau are acolo casa — locuinţa, iar în cazul întăririi mai multor sate şi ocine, primul sat citat este acela în care respectivul boier îşi avea casa, locuinţa, aşezarea: гдѣ мѹ ес(т) домъ... село на бръладѣ гдѣ мѹ ес(т) дроугы домъ «unde îi este casa... sat la Bîrlad, unde are altă casă» (1414, Cost., *Doc.* I, d. 36, p. 103); едно село... гдѣ ест дом его «un sat... unde este casa lui» (1497, I. Bogdan, *Doc. Ştefan* II, d. 61, p. 112); домъ mai apare şi în acte de donaţie sau întărire de case: есмы дали... домъ Крачѹновъ ѡт Камена «am dat... casa lui Crăciun din Piatra» (1431, Cost., *Doc.* I, d. 98, p. 325); есми дали ликовчаном абы держали собы ѡдин дом торгокскым ѡбычаемъ оу Соучавѣ «am dat (voie) liovenilor să-şi ţină o casă în Suceava, după obiceiul negutătorilor» (1460, I. Bogdan, *Doc. Ştefan* II, d. 128, p. 276).

În naraţiunile despre Vlad Ţepeş alături de домъ este folosit şi termenul полата (cuvînt de origine latină *palatium* intrat prin filieră greacă: παλάτιον)[2] chiar în acelaşi context, pentru a desemna aceeaşi casă: и дастъ емоу домъ к Пещи... вземъ мечь свои и скочи с полаты... находѧ разбоническы на великого госоударѧ домъ «şi i-a dat o casă la Pesta... şi a luat sabia şi a sărit din casă... năvălind tîlhăreşte în casa unui mare stăpînitor» (*Cronicile*, p. 206); коупець... спаше въ полатѣ «un negustor... dormea în casă (p. 203).

Кжшта, кѫшта, кѹшта sau кѹкша (potrivit foneticii sîrbeşti) se întîlneşte în documentele interne din Ţara Romînească şi în cele privitoare la relaţiile cu Ardealul, dar niciodată în documentele din Moldova. Prin acest cuvînt se exprimă noţiunea de casă în general (chiar casa voievodului), colibă, bordei.

---

[1] A. MEILLET, *Le slave commun*, I, Paris, 1934, p. 496.

[2] Vezi A. MEILLET, *Etudes*, p. 183; VASMER REW, t. II, p. 391. Menţionăm că în documentele noastre pentru a indica locuinţa voievodului nu am întîlnit termenul полата care este folosit şi în *Cronica lui Manasses* în exemple ca: прѣшмоуша краль и шкоупа ... и прижста го и въведоста въ полатѫ regele Priam şi Hecuba... l-au primit şi l-au condus la palat» (p. 50). În *Cronica lui Azarie* apare възведошѧ въ хръловѣ царскыѧ полатѣ «au ridicat la Hîrlău în palatul domnesc» (*Cronicile*, p. 130).